

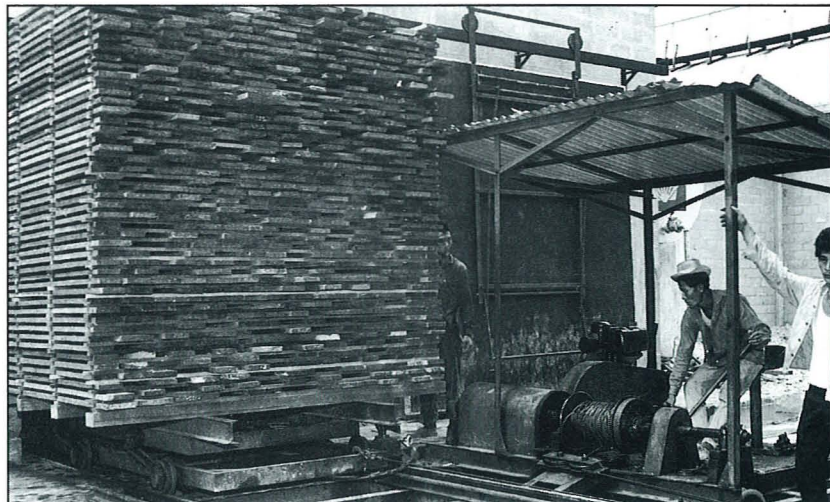
Markt van tropisch hout: een Aziatische zaak

De International Tropical Timber Organization (ITTO) discussieert ieder jaar over de ontwikkelingen op de markt voor tropisch hout. Ook dit jaar deed zij dat weer in mei, tijdens haar halfjaarlijkse vergadering in Kuala Lumpur. De discussies vonden plaats naar aanleiding van een marktrapport dat door het ITTO-secretariaat is opgesteld. Dit rapport¹⁾ laat een gestage daling zien sinds 1989 van de tropisch houtoogst voor industriële toepassingen. Waarschijnlijk steeg de oogst weer enigszins in 1992. Dit Bos en Hout Bericht beschrijft de wereldmarkt van tropisch hout in 1991.

Eén van de doelstellingen van de ITTO is "het verbeteren van marktgegevens ten einde een grotere doorzichtigheid van de internationale markt van tropisch hout te verzekeren". Om dit doel te bereiken stuurt de ITTO elk jaar een uitgebreide enquête naar alle lidstaten. Daarin vraagt zij gegevens over de buitenlandse handel in tropisch hout, verdeeld naar zaag- en fineerhout²⁾, gezaagd hout, fineer en triplex. De ITTO wil enerzijds zicht krijgen op de verhandelde en geproduceerde hoeveelheden, maar is anderzijds ook geïnteresseerd in herkomst en bestemming van tropisch hout.

De enquêteresultaten geven slechts een deel weer van de wereldhandel in tropisch hout, omdat niet alle producenten- en consumentenlanden ITTO-lid zijn. Dit verklaart de verschillen

De productie van en de handel in tropisch hout is in Azië geconcentreerd.

tussen de cijfers over de export door ITTO-producentenlanden en import door ITTO-consumentenlanden. Toch geven de resultaten een representatief beeld van de wereldhandel omdat de vijftig ITTO-leden samen ruim 90% van de buitenlandse handel in tropisch hout voor hun rekening nemen. "Producentenlanden" onderscheiden zich van "consumentenlanden" door het bezit van tropisch regenwoud. Ze kunnen echter beide tropisch hout consumeren en/of verwerken tot gezaagd hout, fineer en triplex. Dit Bos en Hout Bericht beschrijft, voor zaag- en fineerhout, gezaagd hout, fineer en triplex, welke landen de belangrijkste producenten en exporteurs zijn en welke landen de belangrijkste importeurs zijn. Het gaat hier alleen om tropisch hout en ITTO-landen.

Zaag- en fineerhout

Productie

Zoals tabel 1 weergeeft is de oogst van zaag- en fineerhout gedaald van 144 miljoen m³ in 1989 tot 123 miljoen m³ in 1991. Dit is een daling van 14%. De belangrijkste producent was Maleisië (32%), gevolgd door Indonesië (22%), Brazilië (16%) en India (15%). De daling kwam vooral voor rekening van Indonesië, maar ook Brazilië is veel minder gaan oogsten. In Maleisië daarentegen is de oogst licht gestegen en zij vergrootte daarmee haar aandeel in de wereldproductie van 27% in 1989 naar 32% in 1991. Overigens verwacht de ITTO dat de wereldoogst in 1992 weer toegenomen zal zijn.

Export

De export daalde in de periode 1989-1991 met 9%, maar dat is veel minder dan de daling van de oogst. De export in 1991 kwam daarmee op 24 miljoen m³. Maleisië is verreweg het belangrijkste exportland met ruim 19 miljoen m³ (80%). Zij domineerde daarmee de exportmarkt van tropisch zaag- en fineerhout. Opvallend is dat het exportvolume van Maleisië in 1989-1991 daalde met 8%, terwijl haar oogst juist steeg! Maleisië verwerkt zelf dus steeds meer tropisch rondhout. Men doet dit niet alleen om steeds meer producten met toegevoegde waarde te exporteren, maar ook om te kunnen voldoen aan de groeiende binnenlandse vraag. In Afrika is Kameroen een belangrijk exporterend land met bijna 1 miljoen m³.

¹⁾ *Elements for the 1992 annual review and assessment of the world tropical timber situation*, Yokohama, International Tropical Timber Organization, 1993.

²⁾ Tropisch zaag- en fineerhout is dat deel van de tropische houtoogst, dat als bestemming de zaag- en fineerindustrie heeft. Niet bedoeld is dus het deel dat bijvoorbeeld de plaatselijke bevolking gebruikt als brandhout.

Import

De totale import van zaag- en fineerhout daalde licht met 1% tot 26,5 miljoen m³ (tabel 2). Consumentenlanden importeerden het grootste gedeelte (86%). Opvallend is dat de import door consumentenlanden daalde met 5% in 1989-1991, terwijl de import door producentenlanden steeg. Van de producentenlanden zijn Thailand (48%) en India (42%) de belangrijkste importeurs. Japan is nog steeds het belangrijkste consumentenland als het gaat om de import van zaag- en fineerhout. Het is opmerkelijk dat tussen 1989 en 1991 de import van dit land daalde met 15%, dit is meer dan de gemiddelde import door consumentenlanden. Andere belangrijke importeurs zijn Taiwan, Zuid-Korea en China. Terwijl de import door Taiwan en Zuid-Korea nog redelijk constant bleef in 1989-1991, ging het voor China om meer dan een verdubbeling van de import. Aziatische landen, producenten en consumenten, importeerden maar liefst 87% van het totaal geïmporteerde zaag- en fineerhout. De EG importeerde 12% van al het zaag- en fineerhout; Nederland nam 0,4% voor haar rekening. Frankrijk was de belangrijkste EG-importeur van zaag- en fineerhout. Behalve Portugal importeerden alle EG-landen in 1991 minder zaag- en fineerhout dan in 1989. Het is de verwachting dat deze daling zich de komende jaren voortzet.

Gezaagd hout

Productie

De productie van gezaagd hout nam in 1989-1991 af met 21% en kwam uit op 35 miljoen m³: 93% van deze productie vond plaats in producentenlanden (tabel 3). De afname kwam volledig voor rekening van de producentenlanden. Deze cijfers moeten echter voorzichtig geïnterpreteerd worden, omdat de gegevens voor Indonesië over 1991 zijn gebaseerd op geëxtrapoleerde gegevens over de eerste paar maanden van 1991. De productiecijfers, exclusief Indonesië laten slechts een lichte daling zien van 4%. Maleisië blijft het belangrijkste produktieland voor gezaagd hout. De productie steeg met 17% in 1989-1991. India is ook een belangrijke producent, maar over deze periode zijn geen nauwkeurige cijfers bekend. De derde grote producent is Brazilië; de productie daalde met 22% in 1989-1991. India en Brazilië produceerden vooral voor hun thuismarkt. Dit in tegenstelling tot Maleisië.

Van de consumentenlanden is Zuid-Korea het belangrijkste produktieland. In de EG is Frankrijk de belangrijkste producent. Het rondhout dat in Nederland wordt gezaagd is vooral bestemd voor speciale toepassingen met bijzondere afmetingen, bijvoorbeeld in de weg- en waterbouw.

Tabel 1 Productie en export van zaag- en fineerhout door ITTO-landen in 1989 en 1991 (x 1000 m³)

	Productie		Export	
	1989	1991	1989	1991
Totaal	143579	122984	26303	24055
w.v. Producentenlanden	142979	122495	26164	23945
w.v. Maleisië	38900	39840	21100	19320
Indonesië	38000 ¹⁾	26880 ²⁾	0	0
Brazilië	27200	19500 ³⁾	0	0 ³⁾
India	18350 ¹⁾	18350 ¹⁾	2 ¹⁾	6 ¹⁾
Kameroen	2121	2290	919	971

Tabel 2 Import van zaag-/fineerhout en gezaagd hout door ITTO-landen in 1989 en 1991 (x 1000 m³)

	Zaag- en fineerhout		Gezaagd hout	
	1989	1991	1989	1991
Totaal	26810	26526	8757	7325
w.v. Producentenlanden	2595	3613	1677	1872
w.v. Thailand	1193	1736	1308	1500
India	895	1500 ¹⁾	15 ¹⁾	25 ¹⁾
Consumentenlanden	24215	22913	7080	5453
w.v. Japan	12305	10402	1573	1013
Taiwan	4000 ³⁾	4219 ³⁾	110 ³⁾	121 ³⁾
Zuid-Korea	3640	3690	580	747
China	584 ¹⁾	1374 ³⁾	128 ¹⁾	170 ³⁾
Frankrijk	882	878	490	464 ³⁾
Nederland	154	117	850 ³⁾	525

Tabel 3 Productie en export van gezaagd hout door ITTO-landen in 1989 en 1991 (x 1000 m³)

	Productie		Export	
	1989	1991	1989	1991
Totaal	44634	35290	10098	7703
w.v. Producentenlanden	42386	32872	9780	7347
w.v. Maleisië	7660	8970	5134	4932
India	8800 ¹⁾	8800 ¹⁾	0 ¹⁾	0 ¹⁾
Brazilië	8300	6500 ³⁾	345	230 ³⁾
Indonesië	10546 ³⁾	2802 ²⁾	2692	938 ²⁾
Consumentenlanden	2248	2418	318	356
w.v. Zuid-Korea	750 ¹⁾	841	5 ¹⁾	2
Frankrijk	240 ³⁾	240 ¹⁾	15 ¹⁾	21 ³⁾
Nederland	70 ¹⁾	52	81 ³⁾	167

Tabel 4 Import van fineer en triplex door ITTO-landen in 1989 en 1991 (x 1000 m³)

	Fineer		Triplex	
	1989	1991	1989	1991
Totaal	1118	1227	7942	8206
w.v. Producentenlanden	44	48	71	103
Consumentenlanden	1074	1179	7871	8103
w.v. Japan	640 ¹⁾	677	3050	2941
China	4	20	1250 ³⁾	1460 ³⁾
Verenigde Staten	70	20	1100	934
Zuid-Korea	12	8	488	673
Verenigd Koninkrijk	14	10 ¹⁾	532	536
Taiwan	80 ³⁾	150 ³⁾	350 ³⁾	400 ³⁾
Nederland	12	10	253	287
Italië	42	130 ¹⁾	33	47 ³⁾

Tabel 5 Productie en export van triplex door ITTO-landen in 1989 en 1991 (x 1000 m³)

	Productie		Export	
	1989	1991	1989	1991
Totaal	20630	21325	10066	11021
w.v. Producentenlanden	12113	12836	9550	10530
w.v. Indonesië	8500	9000 ²⁾	8040	8757
Maleisië	1001	1429	915	1186
Brazilië	1260	1100 ³⁾	350	350 ³⁾
Consumentenlanden	8517	8489	516	491
w.v. Japan	6200 ¹⁾	6062	5 ¹⁾	6
Zuid-Korea	1050 ¹⁾	1134	7 ¹⁾	2
Frankrijk	200 ³⁾	200 ¹⁾	90 ¹⁾	88
Nederland	0 ¹⁾	0	33 ³⁾	36

¹⁾ Schatting door ITTO

²⁾ Extrapolatie door ITTO gebaseerd op gegevens over een gedeelte van het betreffende jaar

³⁾ Onofficiële data

Export

De export van gezaagd hout daalde in 1989-1991 met 24% en kwam daarmee op 7,7 miljoen m³. Ook deze cijfers moeten weer met de nodige reserve bekeken worden, want net als bij zaag- en fineerhout geldt dat de cijfers van Indonesië voor 1991 zijn gebaseerd op geëxtrapoleerde gegevens over de eerste maanden van 1991. De daling van de export exclusief Indonesië was minder fors: -9%. Producentenlanden exporteerden minder dan een kwart van de produktie: driekwart gebruikten ze dus zelf.

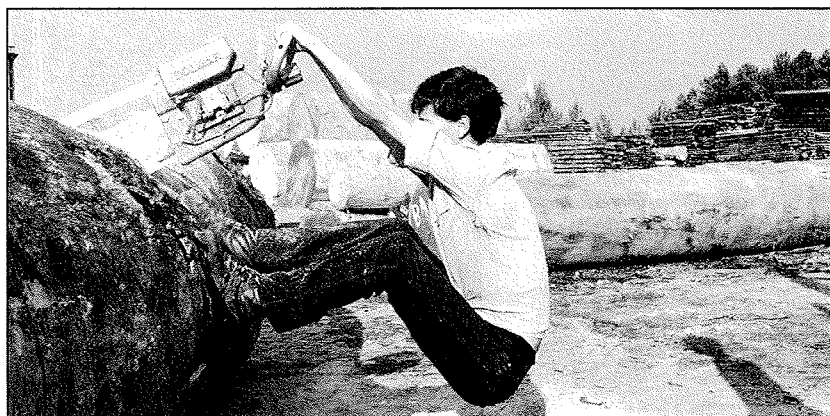
Ook de export door producentenlanden daalde. Maleisië is verreweg het belangrijkste exporteerende land (64%). Dit land exporteerde in 1991 4% minder dan in 1989. Maleisië exporteerde een veel groter deel van de produktie dan het gemiddelde van de producentenlanden. In 1989 was dit 67% van de produktie. In 1991 is dit gedaald tot 55%. Indonesië is ook een belangrijk exportland.

De export door consumentenlanden bleef redelijk stabiel. Opvallend is dat Nederland voor gezaagd hout bijna de helft van de export door consumentenlanden voor zijn rekening neemt. Bij een bescheiden produktie en een relatief omvangrijke import, toont dit duidelijk de rol aan van Nederland als doorvoerland.

Import

De import van gezaagd hout vertoonde een dalende trend en kwam uit op 7,3 miljoen m³ (tabel 2). Vooral de import door consumentenlanden daalde: in 1991 23% lager dan in 1989. Producentenlanden importeerden in 1991 meer dan in 1989, maar in 1990 was de import hoger dan in 1991. Thailand was ook in 1991 's werelds grootste importeur van gezaagd tropisch hout (20%). Wat opvalt is dat in 1989-1991 een groep landen een dalende import kende, en een andere groep een stijgende import. Dalende import deed zich voor in Europa en Japan; een stijgende import was het geval in Azië (exclusief Japan). Spanje is een uitzondering in Europa. Hier steeg de import gering met 10%, in vergelijking met de andere stijgers (+20%).

Producentenlanden exporteerden minder dan een kwart van het volume tropisch hout dat zij verzaagden; driekwart gebruiken ze dus zelf.

Fineer

Produktie

De produktie van fineer was gering in vergelijking met de produktie van gezaagd hout en triplex. De produktie in 1989-1991 steeg met 15% tot 2,1 miljoen m³. Ongeveer driekwart van de produktie vond plaats in producentenlanden. De stijging van de produktie kwam volledig voor rekening van deze landen. In de consumentenlanden was zelfs een lichte daling te constateren. Maleisië was de belangrijkste producent (33%) gevolgd door Japan (15%), Brazilië (10%) en Ivoorkust (9%). In Maleisië steeg de produktie van tropisch fineer sterk de afgelopen jaren. Binnen de EG was Italië een belangrijke producent.

Export

Ook de export steeg de afgelopen jaren, en wel met 35% tot 0,9 miljoen m³. Maleisië is de belangrijkste exporteur en haar export verdubbelde bijna in 1989-1991. Hoewel Italië de belangrijkste EG-producent is van fineer, exporteerde het nauwelijks.

Import

Bij fineer zijn de consumentenlanden de belangrijkste importeurs (96%) (tabel 4). In 1991 was de export 10% hoger dan in 1989 en kwam uit op 1,2 miljoen m³. De belangrijkste importeurs waren Japan (55%), Taiwan (12%) en Italië (11%). Deze landen kenden een steeds stijgende import in 1989-1991. Opvallend is dat de Italiaanse import verdrievoudigde en dat Taiwan haar import verdubbelde. Nederland importeerde slechts een relatief kleine hoeveelheid fineer en haar export en import waren bijna gelijk.

Triplex

Produktie

Tabel 5 laat zien dat de produktie van triplex in 1989-1991 licht steeg met 3% tot 21,3 miljoen m³. Het grootste deel van de produktie (60%) vond plaats in producentenlanden: 12,8 miljoen m³. De stijging van de produktie kwam geheel voor rekening van deze landen. In de consumentenlanden kwam de produktie na een lichte daling in 1990 in 1991 weer praktisch op het niveau van 1989. Indonesië (42%) en Japan (28%) zijn de belangrijkste producentenlanden. In Indonesië, Maleisië en Zuid-Korea vertoonde de produktie een stijgende trend in 1989-1991. In die periode daalde in Japan en Brazilië de produktie.

Export

De export van triplex steeg in 1989-1991 met 9% tot 11 miljoen m³. Producentenlanden namen 96% van deze export voor hun rekening. In de

totale export neemt Indonesië een dominante plaats in met 79%, op afstand gevolgd door Maleisië (11%). Beide landen voerden hun export op in 1989-1991, respectievelijk met 9% en 30%. Frankrijk is de belangrijkste exporteur in de EG.

Import

De import van triplex nam toe in 1989-1991 tot 8,2 miljoen m³ (tabel 4). Dit is een stijging van ruim 3% die bijna geheel voor rekening kwam van consumentenlanden. Japan (36%) is de belangrijkste importeur. De Japanse import schommelt, maar was in 1991 iets lager dan in 1989. Het is opvallend dat Aziatische landen als China, Taiwan en Zuid-Korea elk jaar meer zijn gaan importeren. In de EG is het Verenigd Koninkrijk de belangrijkste importeur met een redelijk stabiele import. Nederland volgt op afstand en importeerde in 1989-1991 elk jaar meer triplex.

Conclusies

Het ITTO-rapport geeft een helder beeld van de stromen van tropisch hout over de wereld. De grote lijnen zijn als volgt:

1. De oogst van tropisch zaag- en fineerhout (stammen) daalde in de periode 1989-1991. Hiervan werd in 1991 19% geëxporteerd naar consumentenlanden. Het overgrote deel van de oogst bleef dus in de producentenlanden.

Van de ITTO zijn de volgende landen lid:

Producentenlanden:

Bolivia
Brazilië
Colombia
Ecuador
Filippijnen
Gabon
Ghana
Guyana
Honduras
India
Indonesië
Ivoorkust
Kameroen
Kongo
Liberia
Maleisië
Panama
Papua Nieuw Guinea
Peru
Thailand
Togo
Trinidad
Zaire

Consumentenlanden:

Australië
België/Luxemburg
BRD
Canada
China
Denemarken
Egypte
Finland
Frankrijk
GOS
Griekenland
Ierland
Italië
Japan
Nederland
Nepal
Nieuw Zeeland
Noorwegen
Oostenrijk
Portugal
Spanje
Verenigd Koninkrijk
Verenigde Staten
Zuid-Korea
Zweden
Zwitserland

Het overgrote deel van de houtoogst blijft in de tropische landen.

2. Het grootste deel van het geëxporteerde zaag- en fineerhout ging naar consumentenlanden. De import door consumentenlanden vertoonde een dalende trend, tegenover een stijgende trend in de import door producentenlanden.
3. De produktie van en handel in tropisch hout is in Azië geconcentreerd. Zo is Maleisië de grootste producent en exporteur van zaag- en fineerhout, gezaagd hout en fineer. Indonesië is de belangrijkste producent en exporteur van triplex. Maleisië en Indonesië domineren daarmee de internationale tropische houtmarkt.
4. Producentenlanden exporteerden minder dan een kwart van het volume tropisch hout dat zij verzaagden. Driekwart gebruikten ze dus zelf. Van de export van gezaagd hout ging een kwart naar collega-producentenlanden. Thailand was ook in 1991 's werelds grootste importeur van gezaagd tropisch hout! De import door consumentenlanden daalde.
5. Producentenlanden vergroten hun verwerkingscapaciteit vooral om fineer en triplex te maken. Ze zullen daarom steeds meer rondhout en halffabrikaten gaan inzetten voor de eigen industrie. Door de export van (verder) bewerkte produkten op te voeren wil men steeds meer toegevoegde waarde in eigen land houden.

Het ITTO-rapport maakt duidelijk dat tropische landen vooral hout produceren voor eigen gebruik. Het zijn voornamelijk de Aziatische landen die hout uitvoeren en dan in hoofdzaak naar andere landen in deze regio. De belangrijkste markt is dus niet in Europa te vinden, maar in Azië!

Ir. R.C. de Boer

© Uit deze publicatie mag niets overgenomen worden zonder schriftelijke toestemming vooraf van de Stichting Bos & Hout.

Stichting Bos en Hout
Bosrandweg 5, Postbus 253
6700 AG Wageningen
Tel. 08370-24666

SBH